

Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming

Heereweg 245-249 te Lisse

Projectcode: P02371

Versie: 2

Colofon		
Titel:	Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming Heereweg 245-249 te Lisse	
Projectcode	P02371	
Versie:	2	
Datum	29-09-2021, aanpassing op 01-02-2023	
Auteur:	D. Hoogendijk	
Opdrachtgever:	Exploitatiemaatschappij Seaside BV Heereweg 245-249 2161 BV Lisse	
Uitvoerder		
	GRAS Advies bv	
	Bedrijvenpark Twente 412	Huismanstraat 6
	7602 KM Almelo	6851 GT Huissen
Email:	ecologie@grasadvies.nl	
Website:	https://grasadvies.nl/	
Contactpersoon:	Michael Witjes	
Telefoon:	06 55476553	
Email:	michael.witjes@grasadvies.nl	
Controle	R.M. Smit	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Samenvatting	6
1.3	Projectgebied	7
2	Werkwijze.....	9
2.1	Vleermuizen	9
2.2	Uitvoering locatieonderzoeken	9
3	Resultaten	10
3.1	Vleermuizen	10
4	Conclusies en advies	11
5	Bronnen	12

Bijlagen

Bijlage 1: Waarnemingen kaart

Bijlage 2: Wet natuurbescherming

Bijlage 3: Stappenplan Ministerie van Economische Zaken

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De projectlocatie betreft een pand aan de Heereweg 245-249 in Lisse. De initiatiefnemer is voornemens het bestaande pand te slopen en op deze locatie nieuwbouw te realiseren.

Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen dient rekening gehouden te worden met beschermde gebieden, houtopstanden en plant- en diersoorten. De Wet natuurbescherming omvat de regelgeving betreffende deze soorten en gebieden. De Wet natuurbescherming is van kracht sinds januari 2017 en vervangt de drie oude wetten: 'Natuurbeschermingswet 1998', 'Boswet' en 'Flora- en Faunawet'. Doelstelling van de Wet natuurbescherming is bescherming van de biodiversiteit, decentralisatie van verantwoordelijkheden en vereenvoudiging van regelgeving.

Uit de resultaten van het verkennende onderzoek (quickscan) flora en fauna van het projectgebied (Smit, 2021) blijkt dat in het projectgebied geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Op basis hiervan is besloten nader onderzoek naar deze soortgroepen uit te voeren.

Doelstelling rapport

Het doel van dit aanvullend onderzoek is om uitsluitsel te geven over de aanwezigheid en aantallen beschermde diersoorten in het projectgebied, de mogelijke functies van het projectgebied voor deze soorten, de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventuele noodzakelijke vervolgstappen. Dit rapport presenteert de uitkomsten van het aanvullend onderzoek.

GRAS advies

GRAS Advies voert verkennende veldonderzoeken uit volgens de geldende soortprotocollen. De heer R.M. Smit (MSc) en D. Hoogendijk (BSc) zijn middels opleiding en ervaring bevoegd voor de verrichte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Afbeelding 1: Lisse, provincie Zuid-Holland

1.2 Samenvatting

Verblijfplaatsen

Binnen het projectgebied zijn geen in of uitvliegende vleermuizen waargenomen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is uitgesloten.

Vliegroute

Er zijn buiten het projectgebied enkele overvliegende vleermuizen waargenomen, de meeste hiervan waren gewone dwergvleermuizen. Daarnaast is een enkele rosse vleermuis en laatvlieger waargenomen. Gelet op de lage aantallen vleermuizen en het ontbreken van een duidelijke vliegrichting, is van een vliegroute geen sprake.

Foerageergebied

Er heeft geen foerageergedrag plaatsgevonden binnen het projectgebied. Buiten het projectgebied is wel foerageer gedrag van voornamelijk gewone dwergvleermuis waargenomen. Dit was voornamelijk het geval bij huisnummer 253. Dit is buiten de invloedssfeer van het projectgebied en de geplande werkzaamheden.

Wet natuurbescherming

Gelet op de afwezigheid van verblijfplaatsen, vliegroutes, en foerageergebied in het projectgebied, is er geen sprake van negatieve effecten voor vleermuizen. Wel dient het gebruik van nachtelijke verlichting (bouwlampen) in de richting van het pand met huisnummer 253 voorkomen te worden.

Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is voor uitvoering van de werkzaamheden niet benodigd.

Zorgplicht

De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: "De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a) voorkomen, b) beperken en c) ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur."

Advies

Geadviseerd wordt de resultaten en conclusies voor te leggen aan het bevoegd gezag, de provincie Zuid-Holland.

1.3 Projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan de Heereweg 245-249 in Lisse (afb. 1.3.1). Het gebied is omgeven door de bebouwde kom van Lisse. De projectlocatie betreft een pand (afb. 1.3.2.).

Afbeelding 1.3.1: Ligging van het projectgebied (binnenste rode kader).

Afbeelding 1.3.2: Luchtfoto van het projectgebied (binnen het rode kader).

2 Werkwijze

2.1 Vleermuizen

Vleermuisonderzoek is gebonden aan vaste periodes en vereist meerdere locatieonderzoeken om het aantal en de soort(en) vleermuizen in het projectgebied vast te stellen en om inzicht te krijgen in welke functie(s) het gebied heeft (foerageergebied, vliegroute, verblijfplaats. Van een eventuele verblijfplaats kan worden vastgesteld welke functie(s) het heeft: zomer-, kraam-, paar- en/of winterverblijf. De beschikbare Kennisdocumenten Vleermuizen, waaronder bijvoorbeeld het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) bevelen aan om gebruik te maken van het landelijke Vleermuisprotocol. Het vleermuisprotocol is in 2009 ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus in overleg met de toenmalige Dienst Landelijk Gebied en Gegevensautoriteit Natuur en vastgesteld door de toenmalige Gegevensautoriteit Natuur. Het protocol wordt jaarlijks in het Vleermuisvakberaad geëvalueerd doordeskundigen van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO). Wij hanteren het meest recente protocol, uit 2021. Het vleermuisprotocol voorziet in de volgende locatiebezoeken:

- een voorjaarsonderzoek om een mogelijke functie als zomer- en/of kraamverblijf te onderzoeken. Dit onderzoek bestaat uit 3 bezoeken die moeten plaatsvinden tussen 15 mei en 15 juli, waarvan minimaal 1 's ochtends.
- Een najaarsonderzoek om een mogelijke functie als paar- en/of winterverblijf te onderzoeken. Dit onderzoek bestaat uit 2 bezoeken die moeten plaatsvinden tussen 15 augustus en 1 oktober.
- Minimaal één van de najaarsrondes vindt plaats rond middernacht voor de ruige dwergvleermuis.

De locatieonderzoeken naar vleermuizen zijn in opdracht van GRAS Advies uitgevoerd door de heer R.M. Smit (MSc) en mevrouw D. Hoogendijk (BSc) zijn middels opleiding en ervaring met vleermuisonderzoek bevoegd voor de verrichtte werkzaamheden.

In het projectgebied zijn verblijfplaatsen mogelijk van de volgende soorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Er zijn in totaal 5 locatieonderzoeken uitgevoerd, zie tabel 1.

2.2 Uitvoering locatieonderzoeken

In totaal zijn 5 locatieonderzoeken op 5 verschillende dagen uitgevoerd. De weersomstandigheden en andere informatie van elk locatieonderzoek is weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Overzicht locatieonderzoeken.

Datum	Controleur	Soort	Tijdstip	Weersomstandigheden
21-06-2021	R.M. Smit en D. Hoogendijk	Vleermuizen	22:00-00:00	14° C, bewolkt, droog, wind NO, 3 Bft
12-07-2021	R.M. Smit en D. Hoogendijk	Vleermuizen	22:00-00:00	18° C, bewolkt, droog, wind NNO, 3 Bft
14-07-2021	R.M. Smit	Vleermuizen	03:37-05:37	17° C, bewolkt, droog, wind NNW, 4 Bft
18-08-2021	R.M. Smit en D. Hoogendijk	Vleermuizen	22:30-00:30	18° C, bewolkt, droog, wind W, 3 Bft
10-09-2021	R.M. Smit	Vleermuizen	21:10-23:10	16° C, bewolkt, droog, wind ZZW, 2 Bft

3 Resultaten

3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken in het voorjaar en zomer zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen in het projectgebied. De aanwezigheid van een zomerverblijfplaats in het projectgebied is uitgesloten.

Ook tijdens de veldbezoeken in het najaar zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen. De aanwezigheid van een paarverblijfplaats is daarmee ook uitgesloten.

Aangenomen wordt dat verblijfplaatsen die als zomerverblijfplaats en/of paarverblijfplaats gebruikt worden ook als winterverblijfplaats kunnen worden gebruikt. Omdat zomer- en paarverblijfplaatsen zijn uitgesloten, is de aanwezigheid van een kraam- en winterverblijfplaats mede uitgesloten.

Vliegroute

Tijdens de veldbezoeken zijn enkele overvliegende vleermuizen waargenomen in het projectgebied. Met name gewone dwergvleermuizen waren aanwezig met daarnaast enkele rosse vleermuizen en laatvliegers. Gelet op de lage aantallen vleermuizen en ontbreken van een duidelijke richting, is de aanwezigheid van een vlieg-route voor vleermuizen uitgesloten.

Foerageergebied

Tijdens de veldbezoeken in zowel het voor-, als najaar zijn in het project gebied geen foeragerende vleermuizen waargenomen. Vlak naast het projectgebied, rond het pand op huisnummer 253 is een tuin aanwezig met bomen en ruigtes. Hier is meerdere malen foerageergedrag van vleermuizen waargenomen. Dit is buiten de invloedsferen van de geplande werkzaamheden.

Vanwege het ontbreken van foeragerende vleermuizen binnen het projectgebied, en de ruime aanwezigheid van alternatief, hoogwaardig foerageergebied in de vorm van hoge bomen, ruigtes en tuinen in de directe omgeving van het projectgebied, is van een functie als essentieel foerageergebied voor vleermuizen geen sprake.

Effectenbeoordeling

Gelet op de afwezigheid van verblijfplaatsen, vliegroutes en essentieel foerageergebied binnen het projectgebied en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van een negatief effect op vleermuizen als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen. Wel dient het gebruik van nachtelijke verlichting (bowlampen) in de richting van het pand met huisnummer 253 voorkomen te worden.

Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is voor de uitvoering van de werkzaamheden niet benodigd.

4 Conclusies en advies

Verblijfplaatsen

Binnen het projectgebied zijn geen in of uitvliegende dieren waargenomen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is uitgesloten.

Vliegroute

Er zijn buiten het projectgebied enkele overvliegende vleermuizen waargenomen, de meeste hiervan waren gewone dwergvleermuizen. Daarnaast is een enkele rosse vleermuis en laatvlieger waargenomen. Gelet op de lage aantallen vleermuizen en het ontbreken van een duidelijke vliegrichting, is van een vliegroute geen sprake.

Foerageergebied

Er heeft geen foerageergedrag plaatsgevonden binnen het projectgebied. Buiten het projectgebied is wel foerageergedrag van voornamelijk gewone dwergvleermuis waargenomen. Dit was voornamelijk het geval bij huisnummer 253. Dit is buiten de invloedssfeer van het projectgebied en de geplande werkzaamheden.

Wet natuurbescherming

Gelet op de afwezigheid van verblijfplaatsen, vliegroutes, en foerageergebied in het projectgebied, is er geen sprake van negatieve effecten voor vleermuizen. Wel dient het gebruik van nachtelijke verlichting (bowlampen) in de richting van het pand met huisnummer 253 voorkomen te worden.

Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is voor uitvoering van de werkzaamheden niet benodigd.

Zorgplicht

De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: "De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a) voorkomen, b) beperken en c) ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur."

Advies

Geadviseerd wordt de resultaten en conclusies voor te leggen aan het bevoegd gezag, de provincie Zuid-Holland.

5. Bronnen

Literatuur

- Smit, Rapportage quickscan flora & fauna Heereweg Lisse, GRAS Advies, 2021
- Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis, BIJ12, 2017
- Soortenstandaard Gewone Dwergvleermuis RVO, 2014
- Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis, BIJ 12, 2017
- Soortenstandaard Gewone grootoorvleermuis, RVO, 2014
- Kennisdocument Rosse vleermuis, BIJ 12, 2017
- Soortenstandaard Rosse vleermuis, RVO, 2014
- Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, BIJ 12, 2017
- Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis, RVO, 2014
- Vleermuisprotocol 2021, Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureau 2021

Internet

<http://kadviewer.map5.nl>

Kadviewer is een online kaartendienst waarmee geografische locaties opgezocht kunnen worden.
Geraadpleegd op 27-09-2021

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/>

Provinciale verordening m.b.t. de Wet natuurbescherming en vrijgestelde soorten.
Geraadpleegd op 27-09-2021

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de NDFF zijn waarnemingen beschikbaar met exacte locatiegegevens.
Geraadpleegd op 27-09-2021

<https://www.waarneming.nl>

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 27-09-2021

<https://www.telmee.nl>

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 27-09-2021

6. Woordenlijst

Geldigheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *“Onderzoeksgegevens hebben een beperkte geldigheidstermijn. Voor vogels en soorten genoemd op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn hanteren we daarom een geldigheids-termijn van maximaal 3 jaar. Voor soorten genoemd op de bijlage bij de wet natuurbescherming is deze periode 5 jaar.”*

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in de aanleiding van het onderzoek. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Zorgplicht

“De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

In de praktijk betekent dit:

1. <i>Voorkomen</i>	dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
2. <i>Beperken</i>	dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
3. <i>Ongedaan maken</i>	van toegebrachte schade

Een voorbeeld van invulling geven aan de zorgplicht:

- Bij het kappen van bomen controleren op mogelijke broedgevallen buiten het broedseizoen om.

Passende gedragscode

Een gedragscode is een ontheffing voor de beschreven maatregelen in bepaalde werken. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen. Er zijn diverse gedragscodes, afhankelijk van het type werk: besteding beheer en onderhoud of ruimtelijke ingrepen.

Gedragscode worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en hebben een geldigheidsduur van 5 jaar. Vervolgens dienen deze opnieuw gekeurd te worden.

Bijlage 1: Waarnemingen kaart

Projectgebied (binnen rode kader) en locatie met meerdere waarnemingen van foeragerende vleermuizen ten hoogte van Heereweg 253 (binnen gele cirkel).

Bijlage 2: Wet natuurbescherming

De oude natuurwetgeving met 'de Natuurbeschermingswet 1998' en 'de Flora- en Faunawet' is per januari 2017 veranderd in de Wet natuurbescherming. Hieronder wordt de inhoud van de Wet natuurbescherming toegelicht.

Natura 2000

De bescherming van de ca. 164 Natura 2000-gebieden in Nederland blijft behouden in de Wet natuurbescherming. In Natura 2000-gebieden zijn de Europese richtlijnen van kracht. De Europese Unie (EU) heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote waarde is. Om deze natuur te behouden, heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Nederland telt ruim 160 Natura 2000-gebieden, welke onderdeel uitmaken van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie.

Aanwijzingsprocedure

Natura 2000-gebieden worden formeel aangewezen. Per gebied is er een aanwijzingsdocument gemaakt door het ministerie met daarin:

- Instandhoudingsdoelen; welke doelsoorten en habitats gaat het, en wat is de doelstelling ten aanzien van die soorten en/of habitats;
- Begrenzing; welk areaal is beschermd.

•

Beheerplannen

Voor ieder gebied moet binnen drie jaar een beheerplan worden vastgesteld. In het beheerplan staat welke natuurwaarden er zijn of deze moeten worden beschermd en/of ontwikkeld. Er staat ook in hoe het gerealiseerd moet worden. Verder wordt er in aangegeven welke externe factoren de instandhoudingsdoelen mogelijk negatief kunnen beïnvloeden. Deze beheerplannen worden vastgesteld door het Rijk of door de Provincie.

Vergunning

Voor de uitvoering van werkzaamheden welke mogelijk schade toebrengen aan een door Natuurbeschermingswet beschermd gebied, geldt dat deze acties in principe verboden zijn. Indien een groter maatschappelijk belang aanwezig is, dient er een vergunningsprocedure te worden doorlopen. Hierbij geldt de volgende regel: *'activiteiten mogen in principe alleen worden uitgevoerd wanneer er geen significante schade aan beschermde natuurwaarde ontstaat'*.

Beschermde Natuurmonumenten

Voorheen waren naast Natura 2000-gebieden ook Beschermde Natuurmonumenten beschermd conform de gebiedsbescherming. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten is vervallen. Provincies kunnen wel besluiten om deze gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt de gebieden toe aan het Natuurnetwerk Nederland of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of -landschap.

Natuurnetwerk Nederland

Aanvullend op de natuurwetgeving is er natuurbeleid. Natuurbeleid is een zachter kader dan de natuurwetgeving, maar is eveneens van belang voor ruimtelijke plannen. Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland geregeld.

In Natuurnetwerk Nederland liggen de volgende natuurgebieden:

- Bestaande natuurgebieden (waaronder de 20 Nationale Parken)
- Gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer
- Ca. 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, het Nederlandse deel van de Noordzee en de Waddenzee
- Alle Natura 2000-gebieden

Houtopstanden

De Wet natuurbescherming spreekt over een houtopstand indien sprake is van een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
- b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen

De Wet natuurbescherming heeft geen betrekking op:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen;
 - 2°. beplantingen langs waterwegen, en
 - 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten (Artikel 4.2).

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Er is een stappenplan opgesteld door Ministerie van Economische Zaken (Bijlage 4). Met dit stappenplan kan worden bepaald of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling.

Bevoegdheid

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen ligt bij de provincies. Enkel bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk het bevoegd gezag.

Beschermingsregime

De Wet Natuurbescherming kent de onderstaande beschermingsregimes. Elk van deze beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor een vrijstelling of ontheffing van de verboden.

- Soorten van de Vogelrichtlijn
- Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn
- Andere soorten (bescherming vanuit nationaal oogpunt)

Om te mogen afwijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan de volgende criteria zijn voldaan.

- Er mag worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is
- Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan (bijv. volksgezondheid of openbare veiligheid)
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van een soort

De verbodsbepalingen voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten zijn gericht op bescherming van de individuen van de soorten. De verbodsbepalingen mogen enkel overtreden worden met een ontheffing (het 'nee, tenzij-principe'). Bij het besluit of een afwijking van het verbod kan worden toegestaan, wordt niet gekeken naar de gevolgen van deze afwijking voor het individuele plant of dier, maar naar de gevolgen voor de instandhouding van de betrokken soort.

Zorgplicht

Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en de directe leefomgeving. "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving

In veel gevallen is er geen ontheffing nodig, maar kan er gebruik worden gemaakt van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod. Er zijn diverse vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Bekende voorbeelden van vrijstellingen zijn onder meer het toepassen van de gedragscode of wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van een Programmatische Aanpak of een Provinciale verordening.

Verbodsbepalingen

De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Vogelrichtlijn, artikel 3.1**

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Habitatrichtlijn, artikel 3.2**

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

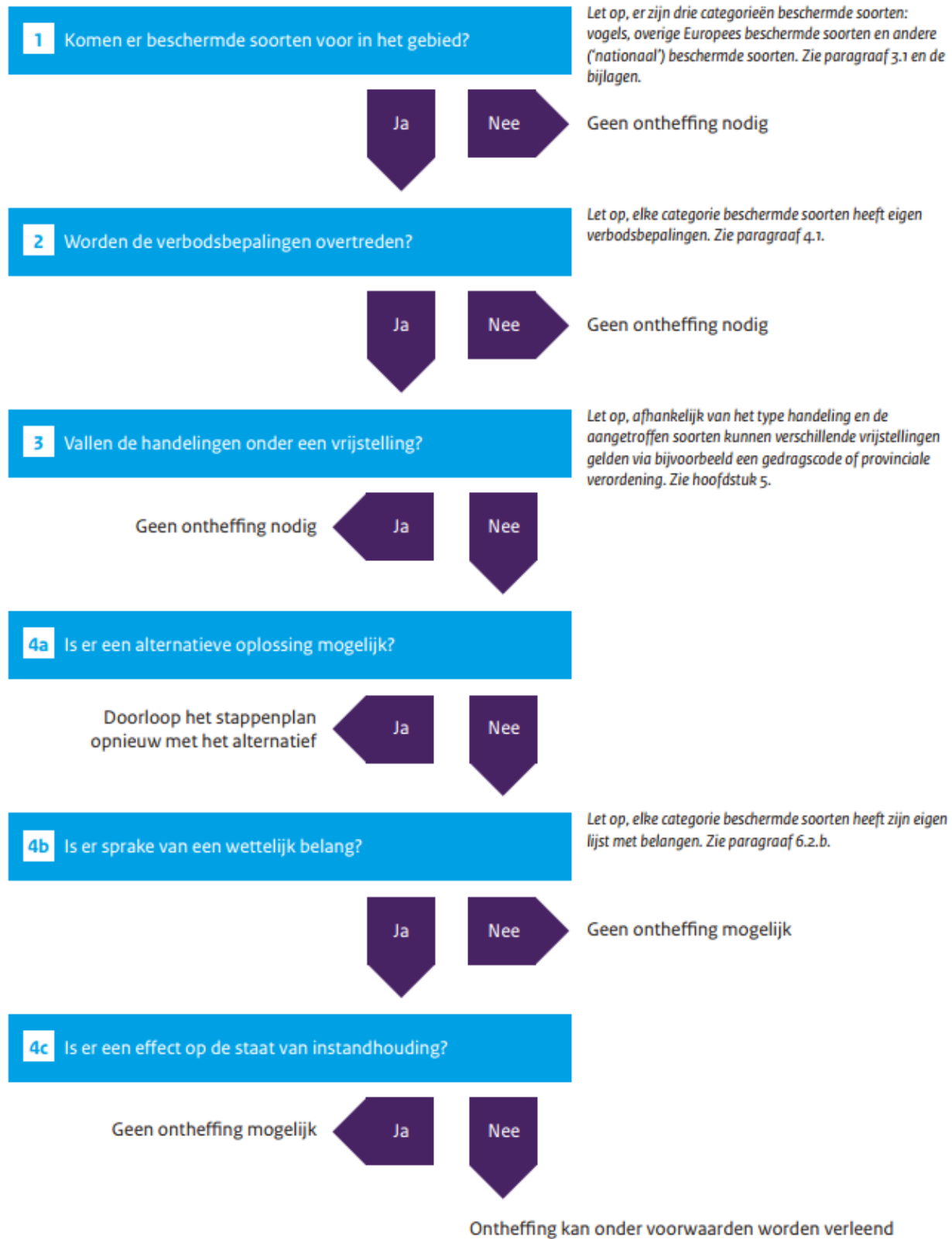
De verbodsbepalingen **betreffende andere soorten, artikel 3.3**

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Gedragscodes

In de Wet natuurbescherming is de mogelijkheid opgenomen om een vrijstelling te verkrijgen indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode (art 3.31). In de mogelijkheid die de wet biedt, wordt ook aangegeven dat er met betrekking tot de Europees beschermde soorten een gedragscode kan worden goedgekeurd voor ruimtelijke ontwikkelingen (naast beheer en onderhoud, waarvoor in de Flora- en Faunawet reeds een vrijstelling gold als werd gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode). Hoewel de mogelijkheid wel wordt geboden, zijn er bij het opstellen van het stappenplan nog géén gedragscodes goedgekeurd voor de nieuwe beschermde soorten of voor de Europees beschermde soorten voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hier dient rekening mee te worden gehouden bij de bepaling of een gedragscode van toepassing is voor de type ingreep en de voorkomende beschermde soorten.

Bijlage 3: Stappenplan Ministerie van Economische Zaken

Aan: Omgevingsdienst West-Holland
Auteur: R.M. Smit
Controleur: A. van Duin
Datum: 01-02-2023
Projectcode: P04969
Onderwerp: Memo Ecologische onderzoeken Heereweg Lisse

1 Inleiding

Op 07-05-2021 heeft GRAS Advies een quickscan flora en fauna rapportage opgeleverd voor de locatie Heereweg 245-249 in Lisse.

Uit de quickscan is naar voren gekomen dat het pand geschikt was voor vleermuizen. Vervolgens heeft vleermuis onderzoek plaats gevonden, en uit het rapport van 30-09-2021 is vast komen te staan dat er geen vleermuizen voor komen in het projectgebied.

Op 22-11-2022 heeft de omgevingsdienst West-Holland aanvullende opmerkingen gestuurd over de uitgevoerde onderzoeken.

In deze memo worden de opmerkingen over de quickscan en het aanvullend vleermuisonderzoek behandeld.

2 Beantwoording opmerkingen

Opmerking 1

In de quickscan is niet aangegeven welke vleermuissoorten verwacht kunnen worden. Dit is wel relevant voor het uit te voeren nader onderzoek.

Antwoord:

In de quickscan is nu benoemd welke vleermuissoorten mogelijk werden geacht in het pand. Het uitgevoerde nader onderzoek is juist uitgevoerd om deze soorten uit te kunnen sluiten.

Vraag 2

De te slopen gebouwen zijn niet onderzocht op mogelijke verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Antwoord:

Op 26-01-2023 heeft een medewerker van GRAS Advies nogmaals het projectgebied bezocht en het pand nader geïnspecteerd. Tijdens de inspectie was het 8 graden, licht bewolkt met windkracht 2.

Deze inspectie was bedoeld om nader te onderzoeken of gebouw bewonende vogels binnen het projectgebied aanwezig zijn. Het pand is geïnspecteerd op aanwezig nestmateriaal. Meerdere pannen zijn gelicht, en alle mogelijk geschikte plekken zijn op nestmateriaal en overige sporen gecontroleerd. Het ging hier bijvoorbeeld om ruimtes onder de loodflappen, beschadigde dakdelen en boeiborden. Deze inspectie is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het kennisdocument huismus (2022) van BIJ12.

Er is geen nest materiaal aangetroffen. Ook sporen zoals uitwerpselen waren niet aanwezig. De aanwezigheid van nesten van huismussen, gierzwaluwen en andere broedvogels is hiermee uitgesloten. Zie vanaf pagina 3 voor enkele foto's van de inspectie.

Vraag 3

In het aanvullend onderzoek is niet aangegeven welke vleermuizen verwacht kunnen worden en op grond waarvan de bezoektijden zijn gekozen. Volgens het vleermuisprotocol zijn de verplichte de starten eindtijden van de veldbezoeken afhankelijk van de soort. Op dit punt is een aanvulling nodig, zie ook de opmerking bij de beoordeling van de quickscan.

Antwoord:

In het aanvullend onderzoek is nu benoemd welke vleermuissoorten mogelijk werden geacht in het pand. Het uitgevoerde nader onderzoek is juist uitgevoerd om deze soorten uit te kunnen sluiten.

Foto's inspectie

